

Nowa ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

Od 1 stycznia 2012 r. obowiązuje nowa ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Rozpoczęła się przygotowana przez Ministerstwo Środowiska tzw. rewolucja śmieciowa, czyli nowy sposób zarządzania odpadami komunalnymi, w którym to gminy odpowiadają za odbiór odpadów komunalnych, we współpracy z wyłonionymi w przetargach firmami wywożącymi odpady. Nowy sposób na śmieci komunalne to metoda, która sprawdziła się z powodzeniem w większości krajów europejskich. Ten nowy sposób działa tak: gmina zapewnia odbieranie i właściwe, ekologicznie bezpieczne zagospodarowanie wszystkich odpadów komunalnych oraz możliwość selektywnego zbierania odpadów poprzez np. ustawianie odpowiednich pojemników. Odbierać odpady od mieszkańców będzie wyłoniona w drodze przetargu firma. Za odbiór odpadów wszyscy mieszkańcy płacą jedną podstawową stawkę, dzięki czemu nikomu nie powinno się chcieć wyrzucać śmieci do lasu. Wyjątek stanowią osoby segregujące śmieci - ekologiczni zapłacą mniej - zgodnie z wymogami ustawy! Co oznacza to dla przeciętnego mieszkańca?

1. Będzie wolny od wszelkich umów, które do tej pory musiał podpisywać z przedsiębiorcą odbierającym jego śmieci. Teraz zrobi to za niego gmina.
2. Mieszkańcy będą wnosili do gminy opłaty zgodnie z jedną, wyznaczoną w drodze uchwały stawką. W zamian za to gmina wybierze przedsiębiorcę, który opróżni każdemu pojemnik na odpady, a jego zawartość wywiezie.
3. Jeśli mieszkaniec będzie prawidłowo segregował odpady - to zapłaci niższą stawkę.

Dzięki równej stawce za odbiór odpadów nikomu nie będzie opłacało się podrzucić śmieci ani do lasu ani do sąsiadów. Stawka ta będzie obowiązywała bez względu na ilość wytworzonych w danym okresie odpadów. Zniknie też powód, żeby śmieci pozbywać się przez spalanie w domowych piecach - co przecież jest niezgodne z prawem i stanowi śmiertelne niebezpieczeństwo dla zdrowia ludzi.

Ustawa zacznie obowiązywać najpóźniej od 1 lipca 2013 roku.

Właściciel nieruchomości składa deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych.

Nowe obowiązki Gmin

1. Zapewniają budowę, utrzymanie i eksploatację własnych lub wspólnych z innymi gminami: regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych,
2. Obejmują wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi;
3. Nadzorują gospodarowanie odpadami komunalnymi, w tym realizację zadań powierzonych podmiotom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości;
4. Ustanawiają selektywne zbieranie odpadów komunalnych obejmujące co najmniej następujące frakcje odpadów: papieru, metalu, tworzywa sztucznego, szkła i opakowań wielomateriałowych oraz odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów opakowaniowych ulegających biodegradacji;
5. Tworzą punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, w tym wskazują miejsca, w których mogą być prowadzone zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych;
6. Zapewniają osiągnięcie odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania;
7. Prowadzą działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych;

Obowiązki Rady Gmin

Rada gminy może, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, postanowić o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

Rady gmin muszą podjąć uchwały w sprawie:

- regulaminu o utrzymaniu czystości i porządku w gminie,
- stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za mieszkańca (kalkulacja opłat),
- terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości,
- szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną opłatę w szczególności: ilość odbieranych odpadów komunalnych, częstotliwość odbierania odpadów komunalnych, sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Uchwały należy podjąć w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy z mocą obowiązującą nie później niż później niż 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Obowiązki właścicieli nieruchomości

Właściciele nieruchomości w rozumieniu ustawy u.c.p. to:

właściciele, współwłaściciele, użytkownicy wieczystości, jednostki organizacyjne, osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu, a także inne podmioty władające nieruchomością;

Właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez:

- wyposażenie nieruchomości w pojemniki służące do zbierania odpadów komunalnych oraz utrzymywanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym,
- zbieranie powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie,
- uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż nieruchomości, przy czym za taki chodnik uznaje się wydzieloną część drogi publicznej służącą dla ruchu pieszego położoną bezpośrednio przy granicy nieruchomości; właściciel nieruchomości nie jest obowiązany do uprzątnięcia chodnika, na którym jest dopuszczony płatny postój lub parkowanie pojazdów samochodowych,
- realizację innych obowiązków określonych w regulaminie.

Właściciele nieruchomości (tam gdzie nie zamieszkują mieszkańcy, jeśli gmina nie przejęła obowiązku odbioru odpadów) są obowiązani do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez:

gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej (umowa + dowód zapłaty)

Opłaty

Opłaty (ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach) Wybór Gminy: Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi (mieszkańcy) stanowi iloczyn:

- 1) liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość, albo
- 2) ilości zużytej wody z danej nieruchomości, albo
- 3) powierzchni lokalu mieszkalnego - oraz stawki opłaty (np. liczba mieszkańców x stawka jednostkowa).

Może być także jedna stawka opłaty od gospodarstwa domowego.

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi (inni niż mieszkańcy) liczona jest za pojemnik, jeśli gmina uchwałą przejęła obowiązki od tych nieruchomości. Gmina ustala stawkę opłaty za pojemnik o określonej pojemności.

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi (mieszkańcy + inna działalność) stanowi sumę opłat: za mieszkańca + inna działalność (liczba mieszkańców x stawka jednostkowa + liczba pojemników x stawka jednostkowa).

Rada gminy, określając stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, bierze pod uwagę:

- 1) liczbę mieszkańców zamieszkujących daną gminę;
- 2) ilość wytwarzanych na terenie gminy odpadów komunalnych;
- 3) koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi,
- 4) wytwarzanie odpadów nieregularnie (np. sezonowo).

Koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi dotyczą:

1. odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
2. tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych; 3.obslugi administracyjnej tego systemu.

Rada gminy określa niższe stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny.

Kary dla Gmin

1. Za niezorganizowanie przetargu na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości - od 10 000 zł do 50 000 zł;
2. Za nieterminowe przekazanie sprawozdania - 100 zł za każdy dzień opóźnienia;
3. Za nieosiągnięcie poziomów odzysku, recyklingu, przygotowania do ponownego użycia oraz ograniczenia składowania odpadów ulegających biodegradacji (za każdą tonę brakującą do osiągnięcia wymaganego poziomu).

Kary dla odbierających odpady

1. Za mieszanie selektywnie zebranych odpadów komunalnych - od 10 000 zł do 50 000 zł;
2. Za nieprzekazywanie zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych, pozostałości z sortowania do RIPOK - od 500 zł do 2 000 zł za pierwszy ujawniony przypadek, za kolejne wykreślenie z rejestru na okres 3 lat;

3. Za odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości bez wymaganego wpisu do rejestru - 5000 zł za pierwszy miesiąc, 10 000 zł za każdy kolejny miesiąc;
4. Za przekazanie nierzetelnego sprawozdania - od 500 zł do 5 000 zł;
5. Za nieterminowe przekazanie sprawozdania - 100 zł za każdy dzień opóźnienia.
6. Za nieosiągnięcie poziomów odzysku, recyklingu, przygotowania do ponownego użycia oraz ograniczenia składowania odpadów ulegających biodegradacji (dot. podmiotów nie działających na podstawie umowy z gminą) - iloczyn stawki opłaty marszałkowskiej za zmieszane odpady komunalne i brakującej masy odpadów komunalnych [Mg].